

Διευθύντρια της Διεύθυνσης Εγκληματολογικών Ερευνών, Υποστράτηγος Μηνιάτη Πηνελόπη

Το εργαστήρι DNA ξεκίνησε το 1994 με τις πρώτες του υποθέσεις. Το 2003 αναπτύχθηκε σε τμήμα Ανάλυσης Βιολογικών Υλικών της Διεύθυνσης Εγκληματολογικών Ερευνών (ΔΕΕ). Το 2012 μετεξελίχθηκε σε μία αμιγώς επιστημονική Υποδιεύθυνση με 4 τμήματα, την **Υποδιεύθυνση Βιολογικών και Βιοχημικών Εξετάσεων και Αναλύσεων (Υ.Β.Β.Ε.Α.)** με τότε Διευθύντρια τη νυν Διευθύντρια της Διεύθυνσης Εγκληματολογικών Ερευνών, Υποστράτηγο-Βιολόγο Ph.D., Δρ. Μηνιάτη Πηνελόπη. Σήμερα, Διευθύντρια της Υποδιεύθυνσης Βιολογικών και Βιοχημικών Εξετάσεων και Αναλύσεων είναι η Ταξίαρχος-Βιολόγος Δρ. Παλλάτου Ιωάννα. Το πρώτο τμήμα της Υποδιεύθυνσης ασχολείται με τη διοικητική μέριμνα, το δεύτερο τμήμα είναι το **Τμήμα Ανάλυσης Βιολογικών Υλικών**, στο οποίο αναλύονται τα δείγματα σκηνών εγκλημάτων από όλη την Ελλάδα, όπου Τμηματάρχης είναι η Αστυνομικός Υποδιευθύντρια- Βιολόγος, Δρ. Μεθενίτη Αριστέα. Το τρίτο τμήμα είναι το τμήμα **Εθνικού Αρχείου Δεδομένων Γενετικών Τύπων**, με Τμηματάρχη τον Αστυνομικό Υποδιευθυντή-Βι-

ολόγο, Δρ. Μαζίτσο Κωνσταντίνο. Το τέταρτο τμήμα της Διεύθυνσης είναι το τμήμα **Επιστημονικής Υποστήριξης**, με Τμηματάρχη την Αστυνομικό Διευθύντρια-Βιοχημικό, Δρ. Κονδύλη Κατερίνα. Το εν λόγω τμήμα είναι υπεύθυνο για τις διαδικασίες Διαπίστευσης της Υποδιεύθυνσης, η οποία είναι εφοδιασμένη όχι μόνο με Πιστοποίηση (ΕΛΟΤ EN ISO), αλλά και με Διαπίστευση (IEC 17025). Με τη βοήθεια όλων των τμημάτων το τελευταίο τμήμα ασχολείται με ό,τι έχει να κάνει με τη Διαπίστευση της Υποδιεύθυνσης, αλλά ασχολείται και με τη συνεχόμενη εκπαίδευση του προσωπικού και την προσπάθεια για συμμετοχή σε συνέδρια, όπου παρουσιάζεται το έργο της Υ.Β.Β.Ε.Α., τη λήψη υποτροφιών για συμμετοχή σε εκπαιδευτικές δράσεις στο εξωτερικό, ενώ η Τμηματάρχης κα Κονδύλη συμπληρώνει ότι το εργαστήριο διενεργεί συστηματικά ασκήσεις καταλληλότητας με απόλυτη επιτυχία τόσο για δείγματα εγκληματολογικού ενδιαφέροντος, όσο και για δείγματα συγγενικών σχέσεων. Η Υποστράτηγος Δρ. Μηνιάτη επισημαίνει στο σημείο αυτό, ότι «η Υ.Β.Β.Ε.Α. είναι μία επιστημονική Υποδιεύθυνση, που συνεχώς εκπαιδεύεται, για να είναι ενήμερη πάνω στα νέα επιστημονικά δεδομένα».

Στο κέντρο η Υποστράτηγος Μηνιάτη Πηνελόπη, αριστερά της η Α/Υ Μεθενίτη Αριστέα, η Ταξίαρχος Παλλάτου Ιωάννα και η Α/Υ Τσεκούρα Κων/να, ενώ δεξιά της η Α/Δ Κονδύλη Κατερίνα και ο Α/Υ Μαζίτσος Κων/νος.

Τότε και τώρα

«Ο περισσότερος κόσμος πιστεύει ότι το DNA ξεκίνησε να ασχολείται με υποθέσεις προσφύγων και μεταναστών, τώρα, μεσοσύνης της προσφυγικής κρίσης, αλλά παρόμοιες υποθέσεις υπήρχαν και το 1997-1998, με κύριο τοπικό σημείο τον Έβρο, ο οποίος τότε ήταν το κύριο σημείο εισόδου των μεταναστών και προσφύγων στην Ελληνική Επικράτεια. Είναι, λοιπόν, κάτι που διαχρονικά, σιωπηλά και με μεγάλη επιμέλεια έκανε κατά το παρελθόν το Τμήμα Ανάλυσης Βιολογικών Υλικών, δηλαδή η σημερινή Υποδιεύθυνση. Τότε, το προφίλ των ανθρώπων στους οποίους γίνεται η διακρίβωση ταυτότητας με ανάλυση DNA ήταν κυρίως άντρες 25-35 ετών, που πνίγονταν στον Έβρο. Τώρα, είναι και ολόκληρες οικογένειες, με ενδεικτική του μεγέθους της τραγωδίας μια συγκεκριμένη και χαρακτηριστική περίπτωση ναυαγών προσφύγων, κατά την οποία έχει μόνο σωθεί ο πατέρας της οικογένειας και έχει αναγνωρίσει τις σορούς των δύο του κοριτσιών, των δύο αγοριών και της γυναίκας του!», επισημαίνει η Υποστράτηγος Μηνιάτη.

Το 2005, ενώ είχε γίνει αποτίμηση από την ΕΛ.ΑΣ. της πτώσης του αεροπλάνου των Κυπριακών αερογραμμών «HELIOS» και η αναγνώριση των σορών είχε ανατεθεί από τον κ. Θανάση Γιαννόπουλο (τότε Υφυπουργός Υγείας) στο Τμήμα του DNA της ΕΛ.ΑΣ., είχε γίνει αντιληπτό ότι **εκτός από τη διακρίβωση της ταυτότητας των σορών μέσω DNA υπήρχε και το ζήτημα της ταύτισης των προανακριτικών στοιχείων.** Η Αναπληρώτρια Τμηματάρχη του τμήματος Ανάλυσης Βιολογικών Υλικών, Αστυνομικός Υποδιευθύντρια – Βιολόγος MSc, Τσεκούρα Κωνσταντίνα, επισημαίνει ότι «ως Υποδιεύθυνση οδηγηθήκαμε στο συμπέρασμα ότι η Ελλάδα ως χώρα χρειάζεται τη δημιουργία μιας Ομάδας Αναγνώρισης Θυμάτων Μαζικών Καταστροφών – Disaster Victim Identification (D.V.I.), δομή η οποία ήδη υπήρχε στις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές Χώρες. Υπεύθυνη οργάνωσης της συγκεκριμένης Ομάδας ορίστηκε η ΕΛ.ΑΣ. Η Ομάδα ακολουθεί κάποιες οδηγίες κοινώς αποδεκτές για τις περισσότερες χώρες της Ε.Ε. Ακόμη εκκρεμεί να γίνει ενεργή η συγκεκριμένη ομάδα στην Ελλάδα, καθώς υπάρχει έτοιμο το νομοθετικό πλαίσιο, ενώ αναμένεται συμπληρωματικά από όλες τις υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. να ορίσουν τα άτομα, τα οποία θα συμμετέχουν σε αυτές τις ομάδες D.V.I. Επίσης, η εκπαίδευση των ατόμων, τα οποία θα συμμετάσχουν στην Ομάδα Αναγνώρισης Θυμάτων Μαζικών Καταστροφών, έχει σχεδιαστεί τα τελευταία χρόνια βάσει του Ευρωπαϊκού Προτύπου Εκπαίδευσης, στο οποίο συμμετείχε και η Ελλάδα, και το οποίο είναι βασισμένο στα πρότυπα της INTERPOL, ενώ έχει εγκριθεί από τη CEPOL, την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία. Πάνω σε αυτό το πρότυπο στηρίζονται και οι εκπαιδευτικές δράσεις των ατόμων, που θα συμμετάσχουν στις ομάδες D.V.I. της Ευρώπης».

Γίνεται προσπάθεια να οργανωθούν οι ομάδες D.V.I. μέσω του Ενιαίου Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων – Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. Στην Ιταλία για παρά-

«Το πώς διαχειρίζεσαι τους νεκρούς σου είναι σίγουρα δείγμα πολιτισμού μιας χώρας», αναφέρει η Διευθύντρια της ΔΕΕ, η Υποστράτηγος Μηνιάτη Πηνελόπη.

δειγμα, όταν υπάρχουν σοροί μεταναστών οι ομάδες D.V.I. αναλαμβάνουν την όλη διαδικασία. Επειδή πολλές φορές οι συμμετέχοντες φορείς, π.χ. το λιμενικό, οι ιατροδικαστές κ.α. δε γνωρίζουν πώς να διαχειριστούν σωστά αυτές τις

περιπτώσεις, θα πρέπει να υπάρχει ένα θεωρητικό υπόβαθρο όλων των εμπλεκόμενων. Έτσι, με τις συγκεκριμένες ομάδες δίνεται η δυνατότητα να οργανωθεί η Εθνική Στρατηγική, αλλά και να εκπαιδευτεί κατάλληλα το ανθρωπιστικό δυναμικό για το πώς πρέπει να ενεργεί σε τέτοια περιστατικά.

«Το πώς διαχειρίζεσαι τους νεκρούς σου είναι σίγουρα δείγμα πολιτισμού μιας χώρας», αναφέρει η Υποστράτηγος.

Χαρακτηριστικές περιπτώσεις στις οποίες η ύπαρξη της ομάδας D.V.I. θα μπορούσε να θεωρηθεί σωτήρια είναι η περίπτωση των πυρκαγιών της Πελοποννήσου το 2007, αλλά και η αναφερθείσα ήδη περίπτωση της πτώσης του αεροπλάνου των Κυπριακών Αερογραμμών «HELIOS».

Λήψη Δεδομένων

Είδος Δειγμάτων:

α) η λήψη δείγματος **από σορό** γίνεται μόνο από **ιατροδικαστή**

β) η λήψη δείγματος **από άτομο, που είναι εν ζωή** μπορεί να γίνει και από **προανακριτικό υπάλληλο (αστυνομικό, λιμενικό)**

γ) σε πιο εξειδικευμένες περιπτώσεις, π.χ. μια ταλαιπωρημένη σορός, η οποία έχει μείνει πολύ καιρό εκτεθειμένη και σε δύσκολες συνθήκες, η λήψη γίνεται σε συνεργασία ανθρώπων της Y.B.B.E.A. και ιατροδικαστών.

«Το πιο δύσκολο δείγμα για λήψη DNA είναι το οστό» σύμφωνα με την κα Μεθενίτη. Για το λόγο αυτό η ίδια η Y.B.B.E.A. έχει αναπτύξει μία καινούργια σύνθετη μέθοδο κονιορτοποίησης και επεξεργασίας των οστών, η οποία υλοποιείται με το ειδικό μηχάνημα επεξεργασίας οστών (φωτό 1)». Η Υποστράτηγος κα Μηνιάτη θα συμπληρώσει ότι «το ειδικό μηχάνημα είναι μία πατέντα της Υποδιεύθυνσης, η οποία έχει παρουσιαστεί σε διεθνές επίπεδο και έχει λάβει θετικά σχόλια. Επίσης, την ίδια πατέντα χρησιμοποιεί και η Ιατροδικαστική Υπηρεσία Αθηνών, η οποία κατασκεύασε ακριβώς το ίδιο μηχάνημα».

Φωτό 1. Ειδικό Μηχάνημα Επεξεργασίας Οστών

Φωτό 2. Κοπή τεμαχίου οστού για περαιτέρω επεξεργασία

**ΤΡΟΠΟΣ ΛΗΨΗΣ ΓΕΝΕΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ από προανακρι-
τικό υπόλληλο:**

Φώτο 3: Λήψη με βαμβακοφόρο σπειλεό

1^ο βήμα: Ο προανακριτικός υπάλληλος λαμβάνει το δείγμα από το άτομο με **βαμβακοφόρο στείλειό**. Η λήψη γίνεται με **περιστροφικές κινήσεις** του στείλειού, τρίβοντας ελαφρά στο **εσωτερικό των παρειών και στα ούλα** (φωτό 3).

2^ο βήμα: Ο σπειλεός εν συνεχεία **σφραγίζεται, συσκευ-**

Φώτο 4: Βαμβακοφόρος
στειλεός

αίζεται καταλλήλως σε φάκελο (π.χ. χάρτινος φάκελος) και αποστέλλεται στην Υποδιεύθυνση Βιολογικών και Βιοχημικών Εξετάσεων και Αναλύσεων (Υ.Β.Β.Ε.Α.) (φωτό 4).

3^ο βήμα: Το γενετικό υλικό θα πρέπει να συνοδεύεται από **πρωτοκόλλο λήψης βιολογικού υλικού**, το οποίο υπογράφεται από το λαμβάνοντα το δείγμα και από το υπό εξέταση άτομο (φωτό 5).

Τα **πλεονεκτήματα** της συγκεκριμένης μεθόδου είναι ότι είναι **ανώδυνη**, συνιστά **μη ιατρική πράξη**, γι' αυτό μπορεί

[illegible]

Φώτο 5: Πρωτόκολλο λήψης βιολογικού υλικού

και γίνεται από **προανακριτικό υπάλληλο ενώ μεταφέρεται και αποθηκεύεται σε θερμοκρασία δωματίου**. Το δείγμα που λαμβάνεται είναι πολύ πλούσιο σε DNA σε αναλογία

με το φιαλίδιο αίματος.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΟΔΗΓΙΕΣ ΛΗΨΗΣ:

α) Συνίσταται να πραγματοποιείται λήψη βιολογικού υλικού από κάθε σορό ακόμα και σε περίπτωση οπτικής αναγνώρισης. **Τα δείγματα βιολογικού υλικού μπορούν να είναι:**

- **αίμα** στην περίπτωση που η σορός **δεν** βρίσκεται σε προχωρημένη σήψη,
- **δείγματα ιστού** (π.χ. μυς, ή άλλο) ή τέλος,
- **δείγμα οστού** κατά προτίμηση τεμάχιο από μηριαίο οστό ή/και οδόντες.

Ιδιαίτερη προσοχή συνίσταται, επίσης, στα εξής:

- Αποφυγή επιμόλυνσης μεταξύ διαφορετικών σορών κατά τη δειγματοληψία.

- Αριθμηση σαφής και χωρίς επικαλύψεις και επαναλήψεις και σε απόλυτη συμφωνία με τα αναφερόμενα στο συνοδευτικό έγγραφο.

- Κατάλληλη συσκευασία σε ειδικά δοχεία, που σφραγίζονται επαρκώς (φωτό 4).

β) Τα συγκριτικά υλικά συγγενών, που αποστέλλονται, θα πρέπει να είναι **κατά σχεδόν απόλυτη προτεραιότητα δείγμα παρειακού επιχρίσματος.**

γ) Η αρχή του «**ΠΟΥΣ ΨΑΧΝΕΙ ΠΟΙΟΝ**» πρέπει να συνοδεύει κάθε δείγμα συγκριτικού βιολογικού υλικού, ήτοι να αναφέρονται λεπτομερώς και ξεκάθαρα στο συνοδευτικό έγγραφο οι υπό εξέταση συγγενικές σχέσεις των συγκριτικών δειγμάτων και των αγνώστων σορών, με σκοπό να καταρτιστεί εύκολα το φυλογενετικό δέντρο της σορού.

δ) Σε κάθε περίπτωση είναι αναγκαίο να αναφέρονται στο συνοδευτικό έγγραφο όλες οι διαθεσίμες πληροφορίες για την τυχόν συγγενική σχέση, δηλαδή αμφιθαλή ή ετεροθαλή αδέρφια από την πλευρά της μητέρας ή του πατέρα κ.ό.κ., προκειμένου να γίνει η αντίστοιχη στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της χρησιμότητας των παραπάνω οδηγιών είναι το εξής: Ένας πατέρας αναγνώρισε σε ναυάγιο τις σορούς της γυναίκας και του γιού του και δήλωσε ότι αναζητούνταν η κόρη του. Αργότερα, το συγκριτικό του υλικό, που εισήχθη στη βάση για επόμενη ανεύρεση, χρησίμευσε στην αναγνώριση της σορού της κόρης του, η οποία εντοπίστηκε σε άλλο ναυάγιο άλλου γησιού!

Αναγνώριση σορού

Η αναγνώριση γίνεται, αρχικά, με **συγκριτικά υλικά**, αλλά και με **προσωπικά αντικείμενα**, που πιστοποιημένα ανήκουν στη σορά (π.χ. οδοντόβουρτσα, χτένα, ρούχο κ.λπ.). Τα συμπεράσματα, που εξάγονται αφορούν μόνο στη συγγένεια και στο φύλο. Στη διαδικασία της αναγνώρισης δεν αποκλείεται και η συνεργασία με ανθρωπολόγους.

Για να γίνει η αναγνώριση της σορού δεν αρκεί μόνο το δείγμα από τη σορό, δηλ. ο γενετικός τύπος, αλλά χρειάζεται να συγκριθεί με δείγμα από συγγενικό του πρόσωπο. Το προτιμώτεο συγκριτικό υλικό χρειάζεται να προέρχεται από βιολογικούς γονείς και βιολογικά παιδιά. Όταν υπάρχουν τέτοιου είδους σχέσεις η στατιστική πιθανότητα, που δίνεται είναι πέρα πάσης λογικής αμφιβολίας, δηλ. 99.9%. Κι αυτό γιατί το DNA κληρονομείται από τους δύο γονείς κατά το ήμι-

συ (φώτο 6). Όσο απομακρύνεται κανείς από τέτοιου είδους σχέσεις (β' βαθμού συγγένεια) εξετάζεται κατά περίπτωση η πιθανότητα θα αποδοθεί μετά από την επεξεργασία των δεδομένων. Μπορεί να αποδοθεί και μπορεί να μην αποδοθεί με ασφάλεια ανάλογα με τη στατιστική επεξεργασία.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι στην Υ.Β.Ε.Α. υπηρετεί και ο **Υ/Α'-Βιοχημικός-Βιοστατιστικός MSc. Λυμναίος Στέφανος**, ο μοναδικός **Εθνικός Εκπαιδευτής Εγκληματολογικής Στατιστικής** όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στα Βαλκάνια, ο οποίος έχει εκπαιδευτεί καταλλήλως σε θέματα στατιστικής επεξεργασίας και ανάλυσης DNA.

Βάση Δεδομένων – COMBINED DNA INDEX SYSTEM (CO.D.I.S.)

Ο Α/Υ' Μαζίτσος Κων/νος, Τμηματάρχης του Τμήματος Εθνικού Αρχείου Δεδομένων Γενετικών Τύπων μας συστήνει με τη Βάση Δεδομένων – CO.D.I.S. **«Όλα τα συγκριτικά υλικά εισάγονται στη Βάση Δεδομένων, όπως, επίσης, εισάγονται στο αρχείο, και όλοι οι γενετικοί τύποι, οι οποίοι προέρχονται από σορούς, που έχουν βρεθεί και είναι προς διακρίβωση ταυτότητας. Η Ελλάδα έχει συνυπογράψει την**

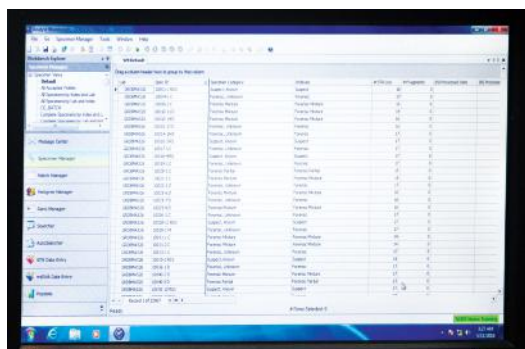
Φώτο 6: Ανάλυση DNA

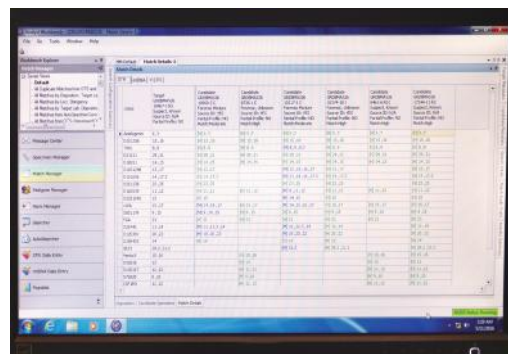
Φώτο 7: Γενετικός Αναλυτής

απόφαση Prum, αλλά περιμένει την ενσωμάτωσή της στο Εθνικό Δίκαιο, παρόλο που το τεχνικό κομμάτι είναι ήδη έτοιμο. Η Βάση Δεδομένων έχει χρηματοδοτηθεί με Ευρωπαϊκά Προγράμματα σε συνεργασία με το ΚΕ.ΜΕ.Α με 600.000 ευρώ».

Εργαστήριο Εξέτασης Συγκριτικών Βιολογικών Υλικών Ατόμων

Φώτο 8α: Τα αποτελέσματα εισάγονται στη Βάση Δεδομένων – CO.D.I.S.

Φώτο 8β: Στην ως άνω καρτέλα εμφανίζονται με πράσινους κωδικούς οι ποινικές υποθέσεις στις οποίες έχει εμπλακεί ένα άτομο του οποίου το dna είναι καταχωρημένο στη Βάση Δεδομένων CO.D.I.S.

Η **χρησιμότητα της Βάσης Δεδομένων** εμφανίζεται μέσα από συγκεκριμένη υπόθεση. Έχοντας μέσα στο αρχείο το συγκριτικό υλικό του πατέρα, δημιουργήθηκε φυλογενετικό δέντρο, με την εκκρεμότητα ότι αναζητάει ένα ακόμη παιδί του. Η αναζήτηση έγινε στη Βάση Δεδομένων βάσει αυτού του συγκριτικού υλικού, με εκκρεμείς γενετικούς τύπους από άλλες σορούς και προέκυψε ταύτιση μετά από 2 μήνες με το γενετικό τύπο μίας σορού, ήδη καταχωρημένης στο αρχείο, που τελικά ανήκε στην κόρη του!

Φώτο 9: Ρομποτικό Σύστημα

Φώτο 10: Εσωτερικό Ρομποτικού Συστήματος

Η Υποστράτηγος στο συγκεκριμένο σημείο συμπληρώνει, **«Είναι πρωτοποριακό το γεγονός ότι ήδη στην Ελλάδα υπάρχει μία ενιαία Βάση Δεδομένων DNA, ενώ άλλες ευρωπαϊκές χώρες δεν έχουν αναπτύξει ακόμη ανάλογη ενιαία Βάση Δεδομένων. Πρόσφατα, ο Διεθνής Οργανισμός Αγνοουμένων κάλεσε την Υ.Β.Ε.Α., προκειμένου να δώσει ομιλία για την ύπαρξη στην Ελλάδα κεντρικής Βάσης Δεδομένων DNA και για το πως μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πρότυπη βάση διαμέσου δικτύου κεντρικών βάσεων».**

Η ονομασία της Βάσης είναι αρκτικόλεξο του **COMBINED DNA INDEX SYSTEM** και στηρίζεται σε ένα αμερικάνικο λογισμικό, το οποίο έχει φτιαχτεί για την Εθνική Βάση της Αμερικής του FBI. Το FBI το διανέμει ύστερα από υπογραφή συμφωνητικού σε όποια χώρα ενδιαφέρεται και **μόνο στο κεντρικό εργαστήριο της Αστυνομίας**. Εφαρμόζεται βάσει της απόφασης Prum, με τις οποίες προβλέπεται η αυτοματοποιημένη ανταλλαγή δεδομένων DNA, αποτυπωμάτων, κ.α. **Η απόφαση αφορά στην αναβάθμιση της διασυνοριακής συνεργασίας για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος και τρομοκρατίας, πανευρωπαϊκά και διασυνοριακά.** Προβλέπει σε πρώτη φάση την αυτοματοποιημένη

ανταλλαγή πληροφοριών, σύμφωνα με την οποία κάθε χώρα μπορεί να αναζητήσει συγκεκριμένα δείγματα ή όλα τα δείγματα μιας άλλης χώρας αυτοματοποιημένα και άμεσα. Μέσα σε 5-10 λεπτά από την αποστολή του αιτήματος μπορεί να έχει την απάντηση, αν υπάρχει ταύτιση μεταξύ των δειγμάτων. Σε αυτόν που κάνει την αναζήτηση δεν είναι γνωστά τα προσωπικά δεδομένα (φώτο 8α), απλώς γνωστοποιείται η ταύτιση δείγματος με την εμφάνιση κωδικών. Υπάρχει και ένα δεύτερο επίπεδο, όπου η χώρα μπορεί να αναζητήσει περαιτέρω στοιχεία, που αφορούν σε καταδίκες, εκκρεμή εντάλματα σύλληψης, κ.α. (φώτο 8β). Στο σημείο αυτό αξίζει να επισημανθεί ότι στο Τμήμα Εθνικού Αρχείου Δεδομένων Γενετικών Τύπων ανήκει το **Εργαστήριο Εξέτασης Συγκριτικών Βιολογικών Υλικών** με εξειδικευμένο τεχνολογικό εξοπλισμό, όπως Ρομποτικά Συστήματα, τα οποία έχουν χρηματοδοτηθεί από πόρους της Ε.Ε. και έχουν δυνατότητα επεξεργασίας μέχρι 200 δειγμάτων την ημέρα (φώτο 9 και 10).

Επανάδοση Οικογενειών

Κατόπιν Εισαγγελικής Διαταγής ζητείται να εξακριβωθεί από την Υ.Β.Β.Ε.Α. αν υπάρχει σχέση ή όχι σε αίτημα επανένωσης. Η κα Μεθενίτη θυμάται, «Έχουμε κληθεί πολλές φορές να διακριβώσουμε τη σχέση μεταξύ δύο ατόμων. Σε μια περίπτωση δύο άτομα, από τα οποία ο ένας ήταν ενήλικας 19 χρονών και ο άλλος ανήλικος, και έπρεπε να εξεταστούν αν είναι αδέρφια, αν έχουν, δηλαδή, συγγενική σχέση μεταξύ τους, για να μπορέσουν να φύγουν μαζί στο εξωτερικό. Επίσης, σε άλλη περίπτωση, έχει κληθεί η Υ.Β.Β.Ε.Α. όταν ο θείος ενός παιδιού είχε έρθει από την Κύπρο, για να παραλάβει τον ανηψιό του. Οι γονείς του παιδιού είχαν χαθεί. Ο Εισαγγελέας ζήτησε να εξακριβωθεί αν όντως είναι ο θείος του παιδιού ή όχι. Ο άνθρωπος έφευγε για Κύπρο την επόμενη μέρα. Η Υπηρεσία κινήθηκε όσο το δυνατόν πιο γρήγορα, κατανοώντας το κοινωνικό κομμάτι της εξέτασης, και πράγματι το αποτέλεσμα βγήκε μέσα σε 2-3 ώρες. Διαπιστώθηκε ότι όντως ήταν θείος του παιδιού και υπήρξε επανένωση της οικογένειας».

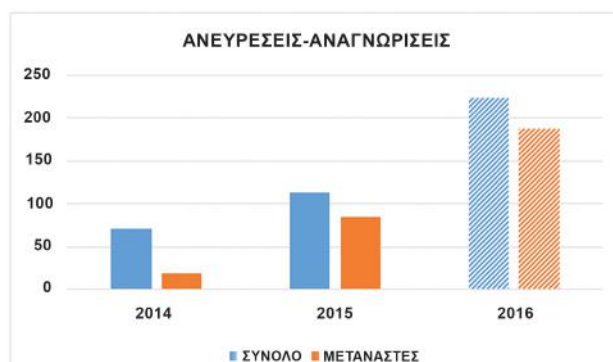
«Κάθε νούμερο είναι και μία οικογένεια, δεν είναι απλά νούμερα!», αναφέρει η Διευθύντρια της ΔΕΕ, Υποστράτηγος Μηνιάτη Πηνελόπη.

Και συνεχίζει «Υπάρχουν, επίσης, και περιπτώσεις που οι συγγενείς είναι στο εξωτερικό και αναζητούν την τύχη των υπολοίπων της οικογένειας, οι οποίοι είναι αγνοούμενοι και δε γνωρίζουν καθόλου, αν κατάφεραν να γλιτώσουν από ένα ναυάγιο, αν πέρασαν στην Ελλάδα ή δεν πέρασαν. Μας έχουν ειδοποιήσει από το Λίβανο, όπου ο γιος έψαχνε τη μάνα του, γνώριζε το ναυάγιο, αρχίσαμε να αναζητούμε στις σορούς του συγκεκριμένου ναυαγίου και όντως ταυτοποιήθηκε η σορός της μητέρας του. Από τη Νέα Υόρκη είχαμε περίπτωση, όπου γυναίκα έψαχνε τον αδερφό της και τον ανηψιό της, ακόμη η υπόθεση είναι σε εκκρεμότητα λόγω του ότι δε γνωρίζουμε το ναυάγιο, στο οποίο μπορεί να ήταν τα δύο άτομα».

Η Υποστράτηγος κα Μηνιάτη σχολιάζοντας τα συγκριτικά στοιχεία των τριών τελευταίων ετών σχετικά με υποθέσεις μεταναστών, τονίζει ότι **«Κάθε νούμερο είναι και μία οικο-**

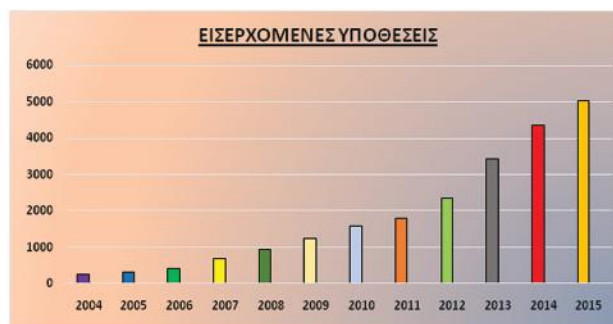
γένεια, δεν είναι απλά νούμερα!»

Οι εισερχόμενες υποθέσεις, που διαχειρίζεται γενικώς η Υποδιεύθυνση είναι περίπου 500 υποθέσεις το μήνα, από αυτές κάποιες αντιστοιχούν και σε περιπτώσεις προσφύγων (φώτο 11). **Ήδη το πρώτο τρίμηνο του 2016 οι υποθέσεις είναι 47.** Αντίστοιχα σε σχέση με τα δείγματα εγκληματολογικού ενδιαφέροντος (φώτο 12), που διαχειρίζεται η Υποδιεύθυνση, τα δείγματα των προσφύγων αποτελούν ένα πολύ μικρό ποσοστό!

Φώτο 11: Συγκριτικοί Πίνακες Υποθέσεων της Υ.Β.Β.Ε.Α. Προσφύγων-Μεταναστών για τα έτη 2014-2016.

* Τα στοιχεία για το 2016 αφορούν στο πρώτο τρίμηνο και έχουν υπολογιστεί αναλογιστικά για το σύνολο του έτους.

Φώτο 12: Συγκριτικά επίπεδα συνολικών εισερχομένων υποθέσεων με τις οποίες ασχολήθηκε η Υ.Β.Β.Ε.Α. την τελευταία δεκαετία.

Μια απλή ιδέα, που υπάρχει στην Υ.Β.Β.Ε.Α. για τα δείγματα, που αφορούν στα ναυάγια και στους πρόσφυγες, είναι να προταθεί και να δημιουργηθεί ένα άλλο εργαστήριο. Σκοπός είναι να εξυπηρετηθούν οι εθνικές ανάγκες για την επιβεβαίωση των σχέσεων αυτών, καθώς η επεξεργασία των δειγμάτων χρειάζεται και περαιτέρω διαδικασία, όσον αφορά στη διαδικασία του DNA, στη στατιστική επεξεργασία και την περαιτέρω σύγκριση των σορών.

Το δείγμα DNA και η χρησιμότητά του στη σύγχρονη σκηνή του εγκλήματος είναι καθοριστικής σημασίας, καθώς αποφέρει πολλαπλό όφελος, τόσο για τον ίδιο τον προανακριτικό υπάλληλο, όσο και για το ίδιο το κοινωνικό σύνολο. Αυτή, ακριβώς, η προσφορά υπηρεσιών επιτυγχάνεται ιδιαιτέρως από την Υποδιεύθυνση Βιολογικών Εξετάσεων και Βιολογικών Αναλύσεων, ενώ επιπλέον, παράγει σημαντικό ανθρωπιστικό έργο και μέσω της βοήθειας, που προσφέρει, στην αναγνώριση των σορών των προσφύγων ναυαγών! ■

*Η π.Δ.Α. Γκόλια Θεοφάνια είναι απόφοιτος Φιλολογίας (ΕΚΠΑ), Δημόσιας Διοίκησης (Πάντειο Παν/μιο), Γραφιστικής (Δ.Ι.Ε.Κ.) και κάτοχος MSc Διοίκησης Πολιτισμικών Μονάδων.